

Van de bestuurstafel

mei 2016

Beste molenvrienden,

Ook in 2016 zal de traditie van het Flowerfestival worden voortgezet.

Het weekend van **18 en 19 juni**

zal in het teken staan van Aalsmeer bloemendorp. Korenmolen 'De Leeuw' zal in het geheel van het festival weer een centrale plek innemen. Naast de gebruikelijk aankleding met bloemen en de activiteiten op het molenplein, krijgt de molen zelf op die dagen nog een extra feestelijk tintje:

Onder leiding van de kunstenares Annefje van Itterzon beschilderen leerlingen van de Werkschuit Aalsmeer een viertal molenzeilen.

De verf blijkt goed te pakken op de nieuwe (in wat dunnere stof uitgevoerde) zeilen en Annefje bedacht met de leerlingen om een er een thema aan te verbinden. Een groep leerlingen uit allerlei verschillende landen werkt aan de lente-, zomer-, herfst- en winterimpressies.

Het ligt in de bedoeling om de zeilen meerdere jaren bij bijzondere gelegenheden te gebruiken en er is daarom gekozen voor verf die lang goed blijft en onder verschillende weersomstandigheden goed aan het doek blijft hechten.

Aan de inzet van de Werkschuitlerlingen en Annefje zal het niet liggen, maar of we de zeilen ook daadwerkelijk kunnen zien draaien in het weekend van het Flowerfestival, hangt af van de weersomstandigheden daaraan voorafgaand.

Het is beslist noodzakelijk dat er een dag met zeer weinig wind is en er op die dag ook molenaars beschikbaar zijn of

de beschilderde zeilen ook kunnen worden "voorgedragen", zoals dat heet. Het is een hele klus om nieuwe zeilen tot bij de bovenkant van de wiek naar boven te brengen en goed te bevestigen.

U zult begrijpen dat dit werk bij te veel wind gewoon gevaarlijk is. Duimen dus maar....

Leo Bertoen,
Voorzitter

Spel, luim en feest bij de windmolens

Ook vroeger kwam het met enige regelmaat voor dat mensen zich bij de molen verzamelden vanwege een feestelijke gelegenheid.

Sowieso was er altijd volk bij en in de molen zodra er wind was en er dus gemalen werd. Men moest uiteraard op zijn beurt wachten ("Wie het eerst komt, het eerst maalt" gold toen zeker). Maar ook lieden die niets te malen hadden, kwamen dikwijls naar de molen, gewoon voor de gezelligheid. Het waarheidsgehalte van de verhalen die daarbij werden uitgewisseld, kon niet altijd achterhaald worden. Als aan een verhaal werd getwijfeld, gebruikte men nog al eens de uitdrukking: "Het zal wel molenpraat zijn".

Hoe dan ook, de dorpskorenmolen vormde vaak het middelpunt van gesprekken en men hoorde er het nieuws van de dag. Tot rond 1900 was het om sommige molens

nog gebruikelijk om voor de klanten een kist met tabak neer te zetten en zo "vrij roken en pruimen" te verzorgen. Daar moeten we nu toch helemaal niet meer aan denken! Een zekere beperking was er wel, zo stond op de kist:

Dee's doos staat voor een vriend

Te allen tijde open.

Maar niet voor alleman

Die op de bedel lopen

Of te gierig zijn

Om zelf tabak te kopen.

(bron: De molen in ons volksleven, A. Bicker Caarten)

Maar er was ook ander vermaak op de molen. Al rond 1400 was er een speciale band tussen molenaars en de schuttersgilden. De schutters moesten regelmatig hun vaardigheden oefenen en dat gebeurde door het zogenoemde "papegaaischieten".

De molenaar bevestigde dan een stang met een houten vogel (de papegaai) aan de wiek en zette dat eind boven. Hoe het op zo'n schuttersfeest toeging, zien we op de zestiende-eeuwse prent hieronder van Pieter van der Heyden met de naam: "St. Joriskermis".

Op de achtergrond zien we een standerdmolen met de schutsboom in top.

Met zo'n schuttersfeest leefde heel het dorp mee en werd er allerlei vermaak voor de burgers en boeren en hun kinderen geregeld. Een simpel vermaak als "eierkullen" was een opwindende gebeurtenis. De kinderen brachten hardgekookte eieren mee en degene wiens ei het hoogst

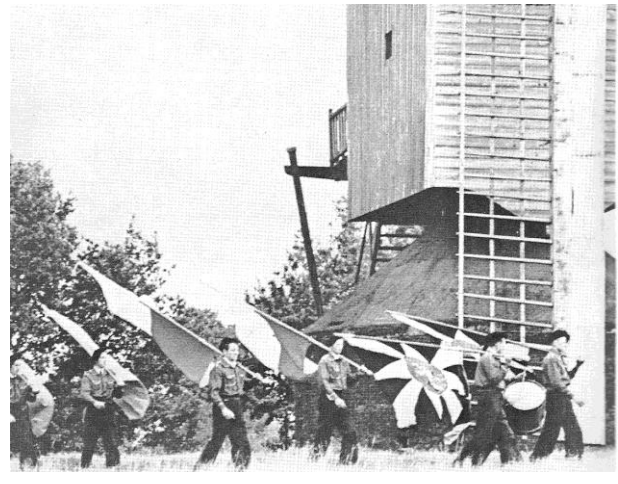
tegen de belt van de molen (een aarden verhoging) op rolde, had gewonnen.

Andere activiteiten kunnen we ons nauwelijks meer voorstellen. Tegenwoordig wordt er op de molens juist bijzonder op veiligheid gehamerd. Het is ondenkbaar dat een spel als snel tussen de langzaam draaiende wieken doorlopen en je laten ronddraaien in de wiek nog zouden worden voorgesteld. In het laatste geval was het zaak om al draaiend met het lichaam mee te draaien, zodat het hoofd steeds rechtop bleef. Jongemannen konden er in die tijd aardig indruk mee maken.

Zo is het ook onvoorstelbaar dat molenaars – om een “halve liter” te kunnen verdienen – een weddenschap afsloten met als inzet dat zij de wiek konden tegenhouden. De zeilen van de molen werden voor de wieken gelegd en de molenaar zette dan zijn schouder tegen de wiek om zo de molen tegen te houden. Dat lukte overigens maar zelden....

Lang heeft de traditie van het Koningsschieten nog voortbestaan.

Eens in de vier jaar kwam het schuttersgilde bijeen voor deze gelegenheid. In een strikt protocol, waarbij er eerst drie rondjes om de molen moesten worden gelopen en op aangeven van een grote trom op de “papegaai” werd geschoten, vierde men een soort koningsspel.

Openingstijden: dinsdag 13:00 tot 16:30 uur

zaterdag 13:00 tot 16:00 uur

Tijdens de opening bereikbaar tel. 0297 346012

Locatie molen De Leeuw: Zijstraat 28 te Aalsmeer

Uit de winkel

We zijn momenteel bezig om te zien in hoeverre we de molenwinkel een frisser en moderner aanzien kunnen geven. Eén van onze molenaars (Abel Blom) is architect. Hij heeft een voorstel getekend op basis van ideeën die er al een tijdje liggen. Daarover wordt verder gesproken en vooral over de gevolgen van het verplaatsen van activiteiten wordt nu verder nagedacht.

Uiteraard hoort u daar op termijn meer over.

**Meer informatie over “De Leeuw” kunt u vinden op:
www.molendeleeuw.nl**